

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **V. R.**, zast. Mgr. Jaromírem Noskem, advokátem, se sídlem Furchova 373/0, Telč, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 4. 2021, č. j. KUJI 38003/2021, sp. zn. OOSČ 255/2021 OOSC/75, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 5. 2022, č. j. 22 A 27/2021 - 134,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek vůči rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 5. 2022, č. j. 22 A 27/2021 - 134.

Odůvodnění:

[1] Magistrát města Jihlavy (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 12. 3. 2021, sp. zn. SZ-MMJ/OD/14012/2020/33 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“), uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Za spáchání přestupku uložil žalobci pokutu ve výši 5.000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 6.000 Kč.

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl žalobcovo odvolání a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[3] Proti napadenému rozhodnutí se žalobce bránil žalobou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní rozsudek krajského soudu napadá blanketní kasační stížností. Její součástí učinil rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku předeseílá, že krajský soud usnesením ze dne 20. 5. 2021 č. j. 22 A 27/2021 - 43, vyhověl jeho návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť stěžovatel doložil, že právní následky rozhodnutí, tj.

zákaz řízení všech motorových vozidel, by pro jeho osobu jako řidiče z povolání znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Zároveň neshledal krajský soud rozpor s veřejným zájmem.

[6] Nenahraditelnou újmu spatřuje stěžovatel ve ztrátě odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, která ve svém důsledku znamená pro stěžovatele ztrátu obživy jako jediného příjmu, a současně zásadní existenční ohrožení jeho rodiny. Stěžovatel je existenčně závislý na řízení motorových vozidel. K těmto tvrzením stěžovatel předložil potvrzení o zaměstnání vystavené majitelem společnosti PREMI – TRANS, s. r. o., v němž se uvádí, že v případě zákazu řízení motorových vozidel bude se stěžovatelem rozvázán pracovní poměr a zároveň dojde i k ohrožení provozu samotné společnosti. Dále doložil potvrzení zaměstnavatele pro pracovníky mezinárodní dopravy vystavené na jméno stěžovatele a pracovní smlouvu ze dne 15. 7.2019 uzavřenou na dobu neurčitou s výše uvedenou společností. Stěžovatel předložil i čestné prohlášení, ve kterém uvádí, že zaměstnání řidiče nákladní dopravy je jeho jediným příjmem, na kterém je závislá jeho rodina a děti, které vyživuje.

[7] Podle stěžovatele by přitom přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebylo ani v rozporu s veřejným zájmem. Stěžovatel má za to, že zájem společnosti je právě v řádném a objektivním zjištění skutečností, nikoli v rezignaci na vyhodnocení všech sbíhajících se skutečností. Stěžovatel tvrdí, že skutkový stav věci nebyl dostatečně zjištěn, a právní posouzení týkající se předjížděcího manévru stěžovatele jako řidiče osobního automobilu tudíž nebylo správné.

[8] Stěžovatel je přesvědčen, že odklad vykonatelnosti není ani v rozporu s nabytými právy třetích osob.

[9] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že potřeba řídit při zaměstnání či podnikání motorová vozidla je celkem běžná. Výkon trestu zákazu činnosti řízení motorových vozidel podle něj nepředstavuje pro stěžovatele újmu, která by převyšovala újmu, která v podobné situaci vznikne komukoliv jinému. Pokud by měl být odkladný účinek kasační stížnosti přiznán, zcela by to popíralo prvek mimořádnosti tohoto institutu ve správním soudnictví.

[10] Pokud by pro stěžovatele byla možnost řídit vozidlo natolik nezbytná, bylo přiměřené očekávat, že bude plnit povinnosti řidiče a svým chováním bude předcházet případným kolizím. Žalovaný poukazuje na to, že ke ztrátě řidičského oprávnění stěžovatele došlo v důsledku jeho jednání, které právní řád považuje za zakázané, proto je ve veřejném zájmu, aby rozhodnutí o dočasné ztrátě řidičského oprávnění bylo vykonatelné. Žalovaný má za to, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by bylo v rozporu s veřejným zájmem, kterým je především bezpečnost a plynulost silničního provozu a potažmo ochrana ostatních účastníků silničního provozu tak, aby je řidiči porušující pravidla silničního provozu nemohli svým jednáním ohrožovat. Významný je i preventivní účinek dopadu správního trestu za přestupek v provozu na pozemních komunikacích.

pokračování

[11] Nejvyšší správní soud po zvážení stěžovatelových tvrzení a podkladů, jimiž svá tvrzení osvědčoval, dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[12] Zdůrazňuje přitom, že je třeba mít na paměti mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným oprávněným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[13] Podle tohoto ustanovení soud může přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

[14] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, vyslovil, že k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je nutné naplnit tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vznik takto chápané újmy nadto musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu.

[15] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu také vyplývá, že povinnost tvrdit a prokázat skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotného stěžovatele; přičemž postačuje pouhý předpoklad tvrzené újmy. Stěžovatel je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017 - 20). Naznačené povinnosti tvrzení stěžovatel v nynější věci dostál.

[16] Nejvyšší správní soud má za to, že skutečnost, že by byl ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti vykonatelný zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, na němž je závislý především při výkonu svého nynějšího povolání, představuje na jeho straně závažnou a reálně mu hrozící újmu.

[17] Naproti však z ničeho v nynější věci neplyne, že by v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vznikla újma jiným osobám. Vzhledem k hrozbě

nemožnosti vykonávat své povolání v případě ztráty řidičského oprávnění, a v konečném důsledku tak i v nemožnosti zabezpečovat rodinu, stejně jako k možnému ohrožení chodu jeho zaměstnavatele lze shrnout, že újma bezprostředně stěžovateli hrozící v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je nepoměrně větší, než by jeho přiznáním vznikla jiným osobám. Skutečnosti podporující tyto závěry stěžovatel řádně tvrdil a podpořil i předložením výše označených listin, a to zejména pracovní smlouvou, potvrzeními zaměstnavatele a čestným prohlášením.

[18] Jedná-li se o kritérium důležitého veřejného zájmu, Nejvyšší správní soud nepřehlédl zájem na ochraně společnosti před působením řidičů, kteří porušují předpisy upravující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Dospěl však k závěru, že tento veřejný zájem v posuzovaném případě nepřeváží možný negativní dopad zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, spočívající v nemožnosti výkonu povolání a zaopatření rodiny.

[19] Nejvyšší správní soud jen pro úplnost dodává, že v obdobných případech týkajících se pozbytí řidičského oprávnění již v minulosti odkladný účinek kasační stížnosti přiznal (srov. například usnesení ze dne 25. 9. 2013, č. j. 6 As 127/2013 - 19, ze dne 8. 11. 2017, č. j. 3 As 286/2017 - 39, ze dne 21. 3. 2018, č. j. 4 As 50/2018 - 37, nebo i ze dne 20. 5. 2020, č. j. 4 As 126/2020 - 50).

[20] Kasační soud tudíž dovodil naplnění všech shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 téhož zákona, a proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Učinil tak ve vztahu k napadenému rozsudku (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38). Vzhledem k tomu, že i krajský soud žalobě odkladný účinek přiznal (usnesením ze dne 9. 4. 2020, č. j. 22 A 24/2020 - 19), fakticky se tak do meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti obnovuje i odkladný účinek ve vztahu k vykonatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného.

[21] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2022

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu